ओं नमः परमात्मने, श्री महागणपतये नमः, श्री गुरुभ्यो नमः, हरिः ओं

कृष्ण यजुर्वेदीय तैतिरीय संहिता पद पाठः (वाक्य सहित)

पञ्चमकाण्डे प्रथमः प्रइनः

Notes:

- 1. Please refer to the book "TS Kandam 1" and "TS 1.1 pada paadam with Vaakyam" for notes and conventions used in this Compilation.
- 2. Please download our vedic compilations from our web site www.vedavms.in

Version Notes:

This is now the current Version 2.0 dated May 31, 2025.

- 1. This replaces the earlier version 1.0 dated Jan 31, 2021.
- 2. This version has been updated with the errors found and reported till May 15, 2025.
- 3. Required convention, style and presentation improvements or standardisations has been done whereever applicable.
- 4. Notify your corrections / suggestions etc to our email id vedavms@gmail.com

Earlier Versions

1st	Version Number	0.0 dated 31st August 2018
2nd	Version Number	0.0 dated 31st January 2019
3rd	Version Number	0.0 dated 30th September 2019
4th	Version Number	0.1 dated 31st May 2020
5th	Version Number	1.0 dated 31st Jan 2021

Table of Contents

5 कृष्ण यजुर्वेदीय तैत्तिरीय संहितायां पद पाठे

पञ्चमं काण्डं 4

5.1 पञ्चमकाण्डे प्रथमः प्रइनः – उख्याग्निकथनं 4

ओं नमः परमात्मने, श्री महागणपतये नमः, श्री गुरुभ्यो नमः , हरिः ओं

5 <u>कृष्ण यजुर्वेदीय तैत्तिरीय संहितायां पद पाठे पञ्चमं</u> काण्डं

5.1 पञ्चमकाण्डे प्रथमः प्रश्नः – उख्याग्निकथनं

मावित्राणि जुहोति प्रसूत्यै चतुर्गृहीतेन जुहोति चतुष्पादः प्रशवः प्रातेवा ऽव रुन्धे चतस्रो दिशो दिश्वेव प्रति तिष्ठति छन्दा्र्स देवेभ्यो ऽपाऽक्रामन् न वो ऽभागानि हव्यं वश्याम् इति तेभ्य प्तच्चतुर्गृहीत-मधारयन् पुरोनुवाक्यायै याज्यायै देवतायै वषट्काराय यच्चतुर्गृहीतं जुहोति छन्दा्रं वहन्ते यं कामयेत – [] 1

TS 5.1.1.1 - Padam

सावित्राणि । जुहोति । प्रसूत्या इति प्र – सूत्यै । चतुर्गृहीतेनेति । । । । । । चतुर्ग्हीतेनेति चतुः – गृहीतेन । जुहोति । चतुष्पाद इति चतुः–पादः । प्रावः ।

पशून् । एव । अवेति । रुन्धे । चतस्रः । दिशः । दिक्षु । एव । प्रतीति । तिष्ठति । छन्दार्सि । देवेभ्यः । अपेति । अक्रामन्न् । न । वः । अभागानि । हव्यम् । वक्ष्यामः । इति । तेभ्यः । एतत् । चतुर्गृहीतमिति चतुः – गृहीतम् । अधारयन्न् । पुरोनुवाक्याया इति पुरः – अनुवाक्यायै । याज्यायै । देवतायै । वषट्कारायेति वषट् – काराय । यत् । चतुर्गृहीतमिति चतुः – गृहीतम् । जुहोति । छन्दार्सि । एव । तत् । प्रीणाति । तानि । अस्य । प्रीतानि । देवेभ्यः । हव्यम् । वहन्ति । यम् । कामयेत । 1 (50) TS 5.1.1.2 पापीयान्थ् स्यादित्येकैकं तस्य जुहुया-दाहुतीभिरेवैनमप गृह्णाति पापीयान् भवति यं कामयेत वसीयान्थ् स्यादिति सर्वाणि तस्याऽनुद्रत्यं जुहुयादाहुत्यैवैनमभि क्रमयति वसीयान् भवत्यथो यज्ञस्यैवैषा-ऽभिक्रान्तिरेति वा एष यज्ञमुखा-दृद्ध्या योऽग्नेर्देवताया एत्यष्टावेतानि सावित्राणि भवन्त्यष्टाक्षरा गायत्री गायत्रो – [] 2

TS <u>5</u>.1.1.2 - Padam

पापीयान् । स्यात् । इति । एकैकमित्येकम् – एकम् । तस्य । जुहुयात् । आहुतीभिरित्याहुति – भिः । एव । एनम् । अपेति । गृह्णाति । पापीयान् । भवति । यम् । कामयेत । वसीयान् । स्यात् । इति । सर्वाणि । तस्य । अनुद्रत्येत्यनु – द्रत्य । जुहुयात् । आहुत्येत्या – हुत्या । एव । एनम् । अभीति । क्रमयति । वसीयान् । भवति । अथो इति । यज्ञस्य । एव । एषा । अभिक्रान्तिरित्यभि – क्रान्तिः । <mark>एति</mark> । वै । एषः । यज्ञमुखादिति यज्ञ-मुखात् । ऋद्ध्याः । यः । अग्नेः । देवतायाः । <mark>एति</mark> । अष्टौ । एतानि । सावित्राणि । भवन्ति । अष्टाक्षरेत्यष्टा – अक्षरा । गायत्री ।

गायत्रः । **2 (50)**

यज्ञयश्मेनाऽर्पयति यदि कामयेत यजमानं यज्ञयश्मेना-ऽर्पयेयमिति

। । । ॥

यज्ञरन्तमं कुर्याद्-यजमानमेव यज्ञयश्मेना-ऽर्पयत्यृचा स्तोम्ण्

। ॥

समर्द्धयेत्या - [] 3

TS 5.1.1.3 - Padam

अग्निः । तेन । एव । यज्ञमुखादिति यज्ञ – मुखात् । ऋद्ध्याः । अग्नेः । देवतायै । न । एति । अष्टौ । सावित्राणि । भवन्ति । आहुं तिरित्या – हुतिः । नवमी । त्रिवृतमिति त्रि – वृतम् । एव । यज्ञमुख इति यज्ञ – मुखे । वीति । यातयति । यदि । कामयेत । छन्दा ्सि । यज्ञयशसेनेति यज्ञ – यशसेन । अर्पयेयम् । इति । ऋचम् । अन्तमाम् । कुर्यात् । छन्दा ्सि । एव । यज्ञयशसेनेति यज्ञ – यशसेन । अर्पयति । यदि । कामयेत । यजमानम् । यज्ञयशसेनेति यज्ञ – यशसेन । अर्पयेयम् । इति । यजुः । अन्तमम् । कुर्यात् । यजमानम् । एव । यज्ञयशसेनेति यज्ञ – यशसेन । अर्पयति । ऋचा । स्तोमम् । समिति । अर्द्धय । इति । 3 (50)

TS 5.1.1.4

-ह् समृद्ध्यै चृतुर्भिरिभ्रिमा दत्ते चृत्वारि छन्दां एसि छन्दोभिरेव
देवस्य त्वा सिवतुः प्रस्व इत्याह प्रसूत्या अग्निर्देवेभ्यो निलायत
स वेणुं प्राऽविश्य स एतामूतिमनु समचरद्-यद्-वेणोः सुषिरण्
सुषिरा-ऽभ्रिभवित सयोनित्वाय स यत्रयत्राऽवसत् तत् कृष्णमभवत्
कल्माषी भवित रूपसमृद्ध्या उभयतः क्ष्णूर्भवतीतश्चाऽ-()
-मुतश्चाऽर्कस्या-वरुद्ध्यै व्याममात्री भवत्येतावह्रै पुरुषे वीर्यं
वीर्यसम्मिता ऽपरिमिता भवत्य-परिमित्तस्याऽ वरुद्ध्यै यो वनस्पतीनां
फलग्रहिः स एषां वीर्यावान् फलग्रहिर्वेणु-वेण्वी भवित

TS 5.1.1.4 - Padam

आह । समृद्ध्या इति सं – ऋद्ध्यै । चतुर्भिरिति चतुः – भिः । अभ्रिम् । एति । दत्ते । चत्वारि । छन्दा एसि । छन्दोभिरिति छन्दः – भिः । एव । देवस्य । त्वा । सवितुः । प्रस्व इति प्र – स्वे । इति । आह । प्रसूत्या इति प्र – सूत्यै । अग्निः ।

देवेभ्यः । निलायत । सः । वेणुम् । प्रेति । अविशत् । सः । एताम् । ऊतिम् । अनु । समिति । अचरत् । यत् । वेणोः । सुषिरम् । सुषिरा । अभ्रिः । भवति । सयोनित्वायेति सयोनि – त्वाय । सः । यत्रयत्रेति यत्र – यत्र । अवसत् । तत् । कृष्णम् । अभवत् । कल्माषी । भवति । रूपसमृद्ध्या इति रूप – समृद्ध्यै । उभयतःक्ष्णूरित्युंभयतः–क्ष्णूः । भवति । इतः । च () । अमुतः । च । अर्कस्य । अवरुद्ध्या इत्यव – रुद्ध्यै । व्याममात्रीति व्याम – मात्री । भवति । एतावत् । वै । पुरुषे । वीर्यम् । वीर्यसम्मितेति वीर्य – सम्मिता । अपरिमितेत्यपरि–मिता । भवति । अपरिमितस्येत्यपरि – मितस्य । अवरुद्ध्या इत्यव – रुद्ध्यै । यः । वनस्पतीनाम् । फलग्रहिरितिं फल – ग्रहिः । सः । एषाम् । वीर्यावानिति वीर्य – वान् । फलग्रहिरिति फल – ग्रहिः । वेणुः । वैणवी । भवति । वीर्यस्य । अवरुद्ध्या इत्यवं – रुद्ध्यै ॥ ४ (७७) (कामयेत – गायत्रो – ऽर्द्धयेति – च – सप्तवि एंशतिश्च) (A1)

TS 5.1.2.1 - Padam

व्यृद्धमिति वि – ऋद्धम् । वै । एतत् । यज्ञस्य । यत् ।
अयजुष्केणेत्ययजुः – केन । क्रियते । इमाम् । अगृभ्णन्न् । रञ्जाम् ।
ऋतस्य । इति । अश्वाभिधानीमित्यश्च – अभिधानीम् । एति । दत्ते ।
यजुष्कृत्या इति यजुः – कृत्यै । यज्ञस्य । समृद्ध्या इति सं – ऋद्ध्यै ।
पतूर्तमिति प्र – तूर्तम् । वाजिन्न् । एति । द्रव । इति । अश्वम् ।
अभीति । दधाति । रूपम् । एव । अस्य । एतत् । महिमानम् ।
व्याचष्ट् इति वि – आचष्टे । युञ्जाथाम् । रासभम् । युवम् । इति ।
गर्दभम् । असति । एव । गर्दभम् । प्रतीति । स्थापयति । तस्मात् ।

अश्वात् । गर्दभः । असत्तर् इत्यसत् – तरः । योगेयोग् इति ॥ - - । । । योगे – योगे । तवस्तरमिति तवः – तरम् । इति । आह । **5 (50)**

TS 5.1.2.2

योगेयोग एवैनं युङ्के वाजेवाजे हवामह इत्याहान्नं वै वाजो— ऽन्नमेवाव रुन्धे सखाय इन्द्रमूतय इत्याहेन्द्रियमेवाव रुन्धे ऽग्निर्देवेभ्यो निलायत तं प्रजापतिरन्वविन्दत् प्राजापत्योऽश्वो रश्वेन सं भरत्यनुवित्यै पापवस्यसं वा एतत् क्रियते यच्छ्रेयसा च पापीयसा च समानं कर्म कुर्वन्ति पापीयान्.— [] 6

TS 5.1.2.2 - Padam

अनुवित्त्या इत्यनु – वित्त्यै । पापवस्यसमिति पाप – वस्यसम् । वै । एतत् । क्रियते । यत् । श्रेयसा । च । पापीयसा । च । समानम् । कर्म । कुर्वन्ति । पापीयान् । 6 (50)

TS 5.1.2.3

हाश्वाद्-गर्दभोऽश्वं पूर्वं नयन्ति पापवस्यसस्य व्यावृत्त्यै

तस्माच्छ्रेया एसं पापीयान् पश्चादन्वेति बहुर्वे भवतो भ्रातृव्यो
भवतीव खलु वा एष योऽग्निं चिनुते वज्रयश्वः प्रतूर्वन्नेहावक्रामन्न-शस्तीरित्याह वज्रेणैव पाप्मानं भ्रातृव्यमव क्रामित
हदस्य गाणपत्यादित्याह रौद्रा वै प्रावो रुद्रादेव- [] 7

TS 5.1.2.3 - Padam

हि । अश्वात् । गर्दभः । अश्वम् । पूर्वम् । नयन्ति । पापवस्यसस्येति पाप – वस्यसस्य । व्यावृत्त्या इति वि – आवृत्त्यै । तस्मात् । श्रेया एसम् । पापीयान् । पश्चात् । अन्विति । एति । बहुः । वै । भवतः । भ्रातृव्यः । भवति । इव । खलु । वै । एषः । यः । अ्निम् । चिनुते । वज्जी । अश्वः । प्रतूर्वन्निति प्र – तूर्वन्न् । एति । अ्निम् । चिनुते । वज्जी । अश्वः । प्रतूर्वन्निति प्र – तूर्वन्न् । एति ।

रुद्रात् । एव । 7 (50)

TS 5.1.2.4

पशून निर्याच्याऽऽ*त्मने कर्म कुरुते पूष्णा सयुजा सहेत्याह पूषा वा अद्ध्वना ए सन्नेता समष्ट्यै पुरीषायतनो वा एष यदग्निरङ्गिरसो वा एतमग्रे देवताना ए समभरन् पृथिव्याः सधस्थादग्निं पुरीष्य – मङ्गिरस्व – दच्छेहीत्याह सायतनमेवैनं देवताभिः सं भरत्यग्निं पुरीष्य – पुरीष्य – मङ्गिरस्व – दच्छेम इत्याह येन – [] 8

TS 5.1.2.4 - Padam

पुशून् । निर्याच्येति निः – याच्य । आत्मने । कर्म । कुरुते । पूष्णा । स्युजेति स-युजा । सह । इति । आह । पूषा । वै । अद्ध्वनाम् । संनेतेति सं – नेता । समध्या इति सं – अष्ट्यै । पुरीषायतन इति । पुरीष – आयतनः । वै । एषः । यत् । अग्निः । अङ्गिरसः । वै । पुरीष

एतम् । अग्रें । देवतानाम् । समिति । अभरन्न् । पृथिव्याः । सधस्थादिति सध – स्थात् । अग्निम् । पुरीष्यम् । अङ्गिरस्वत् । अच्छं । इहि । इति । आह । सायतनमिति स – आयतनम् । एव । एनम् । देवताभिः । समिति । भरति । अग्निम् । पुरीष्यम् । अङ्गिरस्वत् । अच्छ । इमः । इति । आह । येन । **८ (50)** सङ्गच्छते वाजमेवास्य वृङ्के प्रजापतये प्रतिप्रोच्याग्निः सम्भृत्य इत्याहुरियं वै प्रजापतिस्तस्या एतच्छ्रोत्रं यद्दल्मीकोऽग्निं पुरीष्य-मङ्गिरस्वद्-भरिष्याम इति वल्मीकवपामुपं तिष्ठते साक्षादेव प्रजापतये प्रतिप्रोच्याऽग्नि एं सं भरत्यग्निं पुरीष्य-मङ्गिरस्वद्-भराम इत्याह येन संगच्छते वाजमेवास्य वृङ्के उन्वग्निरुषसामग्र— [] 9 **TS 5.1.2.5 - Padam** । । । ॥ संगच्छत इति सं – गच्छते । वाजम् । एव । अस्य । वृङ्के । प्रजापतय इति प्रजा-पतये । प्रतिप्रोच्येति प्रति – प्रोच्ये । अग्निः ।

संभृत्य इति सं – भृत्यः । इति । आहुः । इयम् । वै । प्रजापतिरिति प्रजा-पतिः । तस्याः । एतत् । श्रोत्रम् । यत् । वल्मीकः । अग्निम् । पुरीष्यम् । अङ्गिरस्वत् । भरिष्यामः । इति । वल्मीकवपामिति वल्मीक – वपाम् । उपेति । तिष्ठते । साक्षादिति स–अक्षात् । एव । प्रजापतय इति प्रजा – पतये । प्रतिप्रोच्येति प्रति – प्रोच्यं । अग्निम् । समिति । भरति । अग्निम् । पुरीष्यम् । अङ्गिरस्वत् । भरामः । इति । आह । येन । संगच्छत इति सं–गच्छते । वाजम् । एव । अस्य । वृङ्के । अन्विति । अग्निः । उषसाम् । अग्रम् । **९ (50)** TS 5.1.2.6 मख्यदित्याहानुख्यात्या आगत्य वाज्यद्ध्वन आक्रम्य वाजिन् पृथिवीमित्याहे च्छत्येवैनं पूर्वया विन्दत्युत्तरया द्वाभ्यामा क्रमयति प्रतिष्ठित्या अनुरूपाभ्यां तस्मादनुरूपाः पशवः प्र जायन्ते द्यौस्ते पृष्ठं पृथिवी सधस्थमित्याहैभ्यो वा एतं ँलोकेभ्यः प्रजापतिः समैरयद्

रूपमेवास्यैतन्महिमानं व्याचष्टे वजी वा () एष यदश्ची

द्द्भि—रन्यतोदद्भ्यो भूयान् लोमभिरुभ्यादद्भ्यो यं द्विष्यात् । । । । तमधस्पदं ध्यायेद्—वज्रेणैवैन स्तृणुते ॥ 10

TS 5.1.2.6 - Padam

अख्यत् । इति । आह । अनुख्यात्या इत्यनु – ख्यात्यै । आगत्येत्या – गत्य । वाजी । अद्ध्वनः । आक्रम्येत्या – क्रम्य । वाजिन्न् । पृथिवीम् । इति । आह । इच्छति । एव । एनम् । पूर्वया । विन्दति । उत्तरयेत्युत् – तरया । द्वाभ्याम् । एति । क्रमयति । प्रतिष्ठित्या इति प्रति – स्थित्यै । अनुरूपाभ्यामित्यनु – रूपाभ्याम् । तस्मात् । अनुरूपा इत्यनु-रूपाः । पश्चवः । प्रेति । जायन्ते । द्यौः । ते । पृष्ठम् । पृथिवी । सधस्थमिति सध – स्थम् । इति । आह । एभ्यः । वै । एतम् । लोकेभ्यः । प्रजापतिरिति प्रजा – पतिः । समिति । ऐरयत् । रूपम् । एव । अस्य । एतत् । महिमानम् । व्याचष्ट इति वि – आचष्टे । वज्री । वै () । एषः । यत् । अश्वः । दब्हिरिति दत् – भिः । अन्यतोदद्भ्य इत्यन्यतोदत्-भ्यः । भूयान् । लोमभिरिति लोम-भिः । उभयादद्भ्य इत्युभयादत् – भ्यः । यम् ।

द्विष्यात् । तम् । अधस्पदिमित्यधः – पदम् । ध्यायेत् । वज्रेण । एव । एनम् । स्तृणुते ॥ 10 (67) (आह – पापीयान् – रुद्रादेव – येना – गं – वजी वै – सप्त दश च) (A2)

TS 5.1.3.1

उत्क्रामोदक्रमीदिति द्वाभ्यामुत्क्रमयित प्रतिष्ठित्या अनुरूपाभ्यां
तस्मादनुरूपाः प्रश्वः प्र जायन्ते ऽप उप सृजित यत्र वा आप
उपगच्छन्ति तदोषधयः प्रति तिष्ठन्त्योषधीः प्रतितिष्ठन्तीः प्रश्वोऽनु
प्रति तिष्ठन्ति प्रशून्. यज्ञो यज्ञं यजमानो यजमानं प्रजास्तस्माद्प
उप सृजित प्रतिष्ठित्यै यदद्ध्वर्यु-रन्ग्नावाहुतिं जुहुयादन्धो
ऽद्ध्वर्युः-[] 11

TS 5.1.3.1 - Padam

```
पद पाठे (वाक्य सहित) – पञ्चमकाण्डे – प्रथमः प्रश्नः
```

आपः । उपगच्छन्तीत्युप – गच्छन्ति । तत् । ओषधयः । प्रतीति ।

तिष्ठन्ति । ओषधीः । प्रतितिष्ठन्तीरिति प्रति – तिष्ठन्तीः । प्रश्वः ।

अनु । प्रतीति । तिष्ठन्ति । प्रशून् । यज्ञः । यज्ञम् । यजमानः ।

यजमानम् । प्रजा इति प्र–जाः । तस्मात् । अपः । उपेति । सृजति ।

प्रतिष्ठित्या इति प्रति – स्थित्यै । यत् । अद्ध्वर्युः । अन्ग्नौ ।

आहुतिमित्या – हुतिम् । जुहुयात् । अन्धः । अद्ध्वर्युः । 11 (50)

TS 5.1.3.2

स्याद्-रक्षा एसि यज्ञ ए हन्युर्. हिरण्यमुपास्य जुहोत्यग्निवत्येव

जुहोति नान्धो – ऽद्ध्वर्युर्भविति न यज्ञ ए रक्षा एसि घ्नित्त जिघर्म्यग्निः

मनसा घृतेनेत्याह मनसा हि पुरुषो यज्ञमभिगच्छिति प्रतिक्ष्यन्तं

भुवनानि विश्वेत्याह सर्व छष प्रत्यङ् क्षेति पृथुं तिरश्चा वयसा

बृहन्तमित्याहाऽल्पो ह्येष जातो महान् –[] 12

TS 5.1.3.2 - Padam

स्यात् । रक्षा ्सि । यज्ञम् । हृन्युः । हिरण्यम् । । । । उपास्येत्युप – अस्य । जुहोति । अग्निवतीत्यग्नि – वति । एव ।

जुहोति । न । अन्थः । अद्ध्वर्युः । भवति । न । यज्ञम् । रक्षां ्सि । ध्वान्ति । जिघर्मि । अग्निम् । मनसा । घृतेन । इति । आह् । मनसा । हि । पुरुषः । यज्ञम् । अभिगच्छतीत्यभि – गच्छति । प्रतिक्ष्यन्तमिति प्रति – क्ष्यन्तम् । भुवनानि । विश्वा । इति । आह् । सर्वम् । हि । एषः । प्रत्यङ् । क्षेति । पृथुम् । तिरश्चा । वयसा । बृहन्तम् । इति । आह् । अल्पः । हि । एषः । जातः । महान् । 12 (50)

TS 5.1.3.3

भवति व्यचिष्ठमन्नण् रभसं विदानमित्याहा ऽन्नमेवाऽस्मै स्वदयति
सर्वमस्मै स्वदते य एवं वेदाऽऽ त्वा जिधर्मि वचसा घृतेनेत्याह
तस्माद्-यत् पुरुषो मनसा-ऽभिगच्छति तद्-वाचा वदत्यरक्षसेत्याह
रक्षसामपहत्यै मर्यश्रीः स्पृह्यद्वर्णो अग्निरित्याहा-पचितिमेवाऽस्मिन् दधात्य-पचितिमान् भवति य एवं -[] 13

TS 5.1.3.3 - Padam

भवति । व्यचिष्ठम् । अन्नम् । रभसम् । विदानम् । इति । आह् । ॥ ॥ अन्नम् । एव । अस्मै । स्वदयति । सर्वम् । अस्मै । स्वदते । यः ।

एवम् । वेद । एति । त्वा । जिघर्मि । वचसा । घृतेन । इति । आह् । तस्मात् । यत् । पुरुषः । मनसा । अभिगच्छतीत्यभि – गच्छति । तत् । वाचा । वदति । अरक्षसा । इति । आह् । रक्षसाम् । अपहत्या इत्यपं – हृत्यै । मर्यश्रीरिति मर्य – श्रीः । स्पृह्यद्वर्ण इति स्पृह्यत्–वर्णः । अग्निः । इति । आह् । अपचितिमित्यपं–चितिम् । एव । अस्मिन्न् । द्याति । अपचितिमानित्यपंचिति – मान् । भवति ।

यः । एवम् । 13 (50)

TS 5.1.3.4

वैद मनसा त्वै तामाप्तुमर्.हित यामद्ध्वर्यु-रन्ग्नावाहु तिं जुहोति
मनस्वतीभ्यां जुहोत्याहुत्योगप्त्यै द्वाभ्यां प्रतिष्ठित्यै यज्ञमुखेयज्ञमुखे वै
क्रियमाणे यज्ञण् रक्षाण्सि जिघाण्सन्त्येतर्.हि खलु वा एतद्यज्ञमुखं यर्.होनदाहुतिरञ्जुते परि लिखित रक्षसामपहत्यै तिसृभिः
परि लिखित त्रिवृद्वा अग्निर्यावानेवा-ऽग्निस्तस्माद्-रक्षाण्स्यप
हिन्त- [] 14

TS <u>5.1.3.4 - Padam</u>

। वेद । मनसा । तु । वै । ताम् । आप्तुम् । अर्.हति । याम् । अद्ध्वर्युः । अनग्नौ । आहुतिमित्या – हुतिम् । जुहोति । मनस्वतीभ्याम् । जुहोति । आहुत्योरित्या – हुत्योः । आप्त्यै । यज्ञमुखे – यज्ञमुखे । वै । क्रियमाणे । यज्ञम् । रक्षा ्सि । जिघा एसन्ति । एतर्.हि । खलु । वै । एतत् । यज्ञमुखमिति यज्ञ – मुखम् । यर्.हि । एनत् । आहुं तिरित्या – हुतिः । अञ्जुते । परीति । लिखति । रक्षसाम् । अपहत्या इत्यप – हत्यै । तिसृभिरिति तिसृ – भिः । परीति । लिखति । त्रिवृदिति त्रि – वृत् । वै । अग्निः । । । । यावान् । एव । अग्निः । तस्मात् । रक्षार्सि । अपेति । हन्ति । **14 (50)**

TS 5.1.3.5

गायत्रिया परि लिखति तेजो वै गायत्री तेजसैवैनं परि गृह्णाति त्रिष्टुभा परि लिखतीन्द्रियं वै त्रिष्टुगिन्द्रियेणैवैनं परि गृह्णात्यनुष्टुभा परि

लिखत्यनुष्टुफ् सर्वाणि छन्दा ्सि परिभूः पर्याप्त्यै मद्ध्यतोऽनुष्टुभा वाग्वा अनुष्टुप् तस्मान् मद्ध्यतो वाचा वदामो गायित्रया प्रथमया परि लिखत्यथा – ऽनुष्टुभा ऽथ त्रिष्टुभा तेजो वै गायत्री () यज्ञो ऽनुष्टुगिन्द्रियं त्रिष्टुप् तेजसा चैवेन्द्रियेण चोभ्यतो यज्ञं परि गृह्णाति ॥ 15

TS 5.1.3.5 - Padam

गायित्रया । परीति । लिखति । तेजः । वै । गायित्री । तेजसा । एव । एनम् । परीति । गृह्णाति । त्रिष्टुभा । परीति । लिखति । इन्द्रियम् । वै । त्रिष्टुक् । इन्द्रियेण । एव । एनम् । परीति । गृह्णाति । अनुष्टुकेत्यनु – स्तुभा । परीति । लिखति । अनुष्टुकित्यनु – स्तुप् । सर्वाणि । छन्दा ्सि । परिभूरिति परि – भूः । पर्याप्त्या इति परि – आप्त्यै । मद्ध्यतः । अनुष्टुभेत्यनु – स्तुभा । वाक् । वै । अनुष्टुकित्यनु – स्तुप् । तस्मात् । मद्ध्यतः । वाचा । वदामः । गायित्रया । प्रथमया । परीति । लिखति । अथ । गायित्रया – स्तुभा । अथ । त्रिष्टुभेत्यनु – स्तुभा । वेजः । वै । गायित्री () । अनुष्टुभेत्यनु – स्तुभा । अथ । त्रिष्टुभा । तेजः । वै । गायित्री () ।

यज्ञः । अनुष्टुगित्यनु – स्तुक् । इन्द्रियम् । त्रिष्टुप् । तेजसा । च ।

एव । इन्द्रियेण । च । उभयतः । यज्ञम् । परीति । गृह्णाति ॥ 15 (63)

(अन्धोऽद्ध्वर्यु – महान् – भवति य एवएं – हन्ति –

त्रिष्टुभा तेजो वै गायत्री – त्रयोदश च) (A3)

TS 5.1.4.1

TS 5.1.4.1 - Padam

देवस्य । त्वा । स्वितुः । प्रस्व इति प्र – स्वे । इति । खनित । प्रसूत्या इति प्र – सूत्यै । अथो इति । धूमम् । एव । एतेन । जनयति । ज्योतिष्मन्तम् । त्वा । अग्ने । सुप्रतीकमिति । प्रतिकम् । इति । आह् । ज्योतिः । एव । एतेन । सु

जनयति । सः । अग्निः । जातः । प्रजा इति प्र – जाः । शुचा । आर्पयत् । तम् । देवाः । अर्द्धर्चेनेत्यर्द्ध – ऋचेन । अशमयन्न् । शिवम् । प्रजाभ्य इति प्र – जाभ्यः । अहि एसन्तम् । इति । आह् । प्रजाभ्य इति प्र – जाभ्यः । एव । एनम् । शमयति । द्वाभ्याम् । खनति । प्रतिष्ठित्या इति प्रति – स्थित्यै । अपाम् । पृष्ठम् । असि । इति । पृष्ठकरपर्णमिति पुष्कर – पर्णम् । एति । 16 (50)

TS 5.1.4.2

हरत्यपां वा एतत् पृष्ठं यत् पृष्करपर्ण ् रूपेणैवैनदा हरति

पुष्करपर्णेन् सं भरित योनिर्वा अग्नेः पुष्करपर्ण ् सयोनिमेवाग्नि ्

सं भरित कृष्णाजिनेन् सं भरित यज्ञो वै कृष्णाजिनं यज्ञेनैव यज्ञ ्

सं भरित यद् ग्राम्याणां पञ्चां चर्मणा संभरेद् ग्राम्यान्

पञ्च ञ्छुचा ऽर्पयेत् कृष्णाजिनेन् सं भरत्यारण्यानेव पञ्च –[] 17

TS 5.1.4.2 - Padam

हरति । अपाम् । वै । एतत् । पृष्ठम् । यत् । पुष्करपर्णमिति । पृष्कर – पूर्णम् । रूपेण । एव । एनत् । एति । हरति ।

पुष्करपर्णनिति पुष्कर – पर्णन । समिति । भरति । योनिः । वै ।
अग्नेः । पुष्करपर्णमिति पुष्कर – पर्णम् । सयोनिमिति स-योनिम् ।
एव । अग्निम् । समिति । भरति । कृष्णाजिनेनेति कृष्ण – अजिनेन ।
समिति । भरति । यज्ञः । वै । कृष्णाजिनमिति कृष्ण – अजिनम् ।
यज्ञेन । एव । यज्ञम् । समिति । भरति । यत् । ग्राम्याणाम् ।
पश्चाम् । चर्मणा । संभरेदिति सं – भरेत् । ग्राम्याणाम् ।
शुचा । अर्पयेत् । कृष्णाजिनेनेति कृष्ण – अजिनेन । समिति ।
भरति । आरण्यान् । एव । पशून् । 17 (50)

TS 5.1.4.3

ञ्छुचा ऽर्पयित तस्माथ् समावत् पशूनां प्रजायमानाना—मारण्याः पश्वः कनीया एसः शुचा ह्यृता लोमतः सं भरत्यतो ह्यस्य मेद्ध्यं कृष्णाजिनं च पुष्करपणं च स७ स्तृणातीयं वै कृष्णाजिनमसौ । पुष्करपणं च म७ स्तृणातीयं वै कृष्णाजिनमसौ । पुष्करपणं—माभ्या—मेवैन—मुभयतः परि गृह्णात्यग्निर्देवेभ्यो निलायत । तमथ्रवा उन्वपश्यदथर्वा त्वा प्रथमो निरमन्थदग्न इत्या— [] 18

TS 5.1.4.3 - Padam

श्चा । अर्पयति । तस्मात् । समावत् । पशूनाम् । प्रजायमानानामिति प्र–जायमानानाम् । आरण्याः । पञ्चावः । कनीया ्सः । शुचा । हि । ऋताः । लोमतः । समिति । भरति । अतः । हि । अस्य । मेद्ध्यम् । कृष्णाजिनमिति कृष्ण - अजिनम् । च । पुष्करपर्णमिति पुष्कर – पर्णम् । च । समिति । स्तृणाति । इयम् । वै । कृष्णाजिनमिति कृष्ण – अजिनम् । असौ । पुष्करपर्णमिति पुष्कर – पूर्णम् । आभ्याम् । एव । एनम् । उभयतः । परीति । गृह्णाति । अग्निः । देवेभ्यः । निलायत । तम् । अथर्वा । अन्विति । अपञ्यत् । अथर्वा । त्वा । प्रथमः । निरिति । अमन्थत् । अग्ने । इति । 18 (50)

TS 5.1.4.4

दद्ध्यङ्. वा आथर्वण-स्तेजस्व्यासीत् तेज एवास्मिन् दधाति तमु । । । । । । त्वा पाथ्यो वृषेत्याह पूर्वमेवोदित-मुत्तरेणाभि गृणाति – [] 19

TS 5.1.4.4 - Padam

आह । यः । एव । एनम् । अन्वपंश्यदित्यनु – अपश्यत् । तेन । एव । एनम् । समिति । भरति । त्वाम् । अग्ने । पुष्करात् । अधीति । इति । आह । पुष्करपर्ण इति पुष्कर – पूर्णे । हि । एनम् । उपश्रितमित्युपं – श्रितम् । अविन्दत् । तम् । उ । त्वा । दृद्ध्यङ् । ऋषिः । इति । आह । दृद्ध्यङ् । वै । आथर्वणः । तेजस्वी । आसीत् । तेजः । एव । अस्मिन्न् । दुधाति । तम् । उ । त्वा । पाथ्यः । वृषा । इति । आह । पूर्वम् । एव । उदितम् । पाथ्यः । वृषा । इति । आह । पूर्वम् । एव । उदितम् । उत्तरेणेत्युत् – तरेण् । अभीति । गृणाति । 19 (50)

TS 5.1.4.5

चत्सृभिः सं भरति चत्वारि छन्दा एसि छन्दोभिरेव गायत्रीभिर्बाह्मणस्य गायत्रो हि ब्राह्मण-स्त्रिष्टुग्भी राजन्यस्य त्रैष्टुभो हि राजन्यो यं कामयेत वसीयान्थ्-स्यादित्युभयीभिस्तस्य सं भरेत् तेजश्चैवाऽस्मा

इन्द्रियं च समीची दधात्यष्टाभिः सं भरत्यष्टाक्षरा गायत्री गायत्रो । ऽग्निर्यावानेवाऽग्निस्त्र सं भरति सीद होत्रिरत्या () –ह देवता । एवास्मै सण् सादयित नि होतेति मनुष्यान्थ् सण् सीद्रस्वेति । वयाण्सि जनिष्वा हि जेन्यो अग्रे अहामित्याह देवमनुष्यानेवास्मै सण्सन्नान् प्र जनयित ॥ 20

TS 5.1.4.5 - Padam

चतसृभिरिति चतसृ-भिः । समिति । भरित । चत्वारे । छन्दां सि । छन्दां भिरिति छन्दः -भिः । एव । गायत्रीभिः । ब्राह्मणस्य । गायत्रः । हि । ब्राह्मणः । त्रिष्टुग्भिरिति त्रिष्टुक् - भिः । राजन्यस्य । त्रैष्टुभः । हि । राजन्यः । यम् । कामयेत । वसीयान् । स्यात् । इति । उभयीभिः । तस्य । समिति । भरेत् । तेजः । च । एव । अस्मै । इन्द्रियम् । च । समीची इति । द्धाति । अष्टाभिः । समिति । भरिते । अष्टाभिः । समिति । भरिते । अष्टाभिः । समिति । यावान् । एव । अग्नः । च । यावान् । एव । अग्नः । तम् । समिति । भरिते । भरिते । सीदे । होतः । इति () । आह् । देवताः । एव । अस्मै । समिति । सादयित ।

नीति । होता । इति । मनुष्यान् । समिति । सीदस्व । इति । वया॰्सि । जनिष्व । हि । जेन्यः । अग्रे । अहाम् । इति । आह । देवमनुष्यानिति देव – मनुष्यान् । एव । अस्मै । स॰्सन्नानिति मं – सन्नान् । प्रेति । जनयति ॥ 20 (७७०) (ऐ – व प्रत्रू – निति – गृणाति – होतिरिति – सप्तवि॰्रातिश्च) (४४)

TS 5.1.5.1

कूरिमव वा अस्या एतत् करोति यत् खनत्यप उप सृजत्यापो वै श्रान्ताः शान्ताभिरेवाऽस्यै शुच् श्रामयित सं ते वायुर्मातिरिश्चा वायुरित्याह प्राणो वै वायुः प्राणेनैवास्यै प्राण् सं दधाति सं ते वायुरित्याह तस्माद्-वायुप्रच्युता दिवो वृष्टिरीर्ते तस्मै च देवि वषडस्तु- [] 21

TS 5.1.5.1 - Padam

आह । प्राण इति प्र – अनः । वै । वायुः । प्राणेनेति प्र – अनेनं ।

एव । अस्यै । प्राणमिति प्र – अनम् । समिति । द्धाति । समिति ।

ते । वायुः । इति । आह । तस्मात् । वायुप्रच्युतेति वायु – प्रच्युता ।

दिवः । वृष्टिः । ईर्ते । तस्मै । च । देवि । वषट् । अस्तु । 21 (50)

TS 5.1.5.2

तुभ्यमित्याह षड्वा ऋतव ऋतुष्वेव वृष्टिं दधाति तस्माथ् सर्वानृतून्.

वर्षित यद्-वषट्कुर्याद्-यातयामाऽस्य वषट्कारः स्याद्यन्न

वषट्कुर्याद् रक्षां एसि यज्ञण् हन्युर्विडित्याह प्रशेक्षमेव वषट् करोति

वषट्कुर्याद् रक्षाण्सि यज्ञण् हन्युर्विडित्याह प्रशेक्षमेव वषट् करोति

नास्य यातयामा वषट्कारो भवति न यज्ञण् रक्षाण्सि घनन्ति सुजातो

ज्योतिषा सहेत्यनुष्टुभोप नह्यत्यनुष्टुफ् -[] 22

TS 5.1.5.2 - Padam

रक्षा ्सि । यज्ञम् । हन्युः । वट् । इति । आह् । प्रोक्ष्मिति
परः – अक्षम् । एव । वषट् । करोति । न । अस्य । यातयामेति
यात – यामा । वषट्कार इति वषट् – कारः । भवति । न । यज्ञम् ।
रक्षाः सि । घनन्ति । सुजात इति सु – जातः । ज्योतिषा । सह ।
इति । अनुष्ठुभेत्यनु – स्तुभा । उपेति । नृह्यति ।
अनुष्ठुषित्यनु – स्तुप् । 22 (50)

TS 5.1.5.3

सर्वाणि छन्दा एसि छन्दा एसि खलु वा अग्नेः प्रिया तनूः
प्रिययैवैनं तनुवा परि दधाति वेदुको वासो भवति य एवं वेद वारुणो
वा अग्निरुपनद्ध उदु तिष्ठ स्वद्ध्वरोर्द्ध्व ऊ षु ण ऊतय इति
सावित्रीभ्यामृत् तिष्ठति सवितृप्रसूत एवास्योर्द्ध्वां वरुणमेनिमुथ्
मृजित द्वाभ्यां प्रतिष्ठित्यै स जातो गर्भो असि [] 23

TS 5.1.5.3 - Padam

सर्वाणि । छन्दार्श्सि । छन्दार्श्सि । खलु । वै । अग्नेः । प्रिया ।
॥ ॥ ॥ ॥ ॥
तनूः । प्रियया । एव । एनम् । तनुवा । परीति । दुधाति । वेदुकः ।

वासः । भविति । यः । एवम् । वेद । वारुणः । वै । अग्निः । उपनिद्ध इत्युप – नृद्धः । उदिति । उ । तिष्ठ । स्वद्ध्वरेति सु – अद्ध्वर । ऊर्द्ध्वः । उ । स्विति । नः । ऊतये । इति । सावित्रीभ्याम् । उदिति । तिष्ठति । सवितृप्रसूत इति सिवृतृ – प्रसूतः । एव । अस्य । ऊर्द्ध्वाम् । वरुणमेनिमिति वरुण – मेनिम् । उदिति । सृजिति । द्वाभ्याम् । प्रतिष्ठित्या इति प्रति – स्थित्यै । सः । जातः । गर्भः । असि । 23 (50)

TS 5.1.5.4

रोदस्योरित्याहेमे वै रोदसी तयोरेष गर्भो यदिगन-स्तरमा-देवमाहाग्ने चारुर्विभृत ओषधीष्वित्याह यदा होतं विभरन्त्यथ चारुतरो भविति प्र मातृभ्यो अधि कनिक्रदद्-गा इत्याहौषधयो वा अस्य मातरस्ताभ्य एवैनं प्र च्यावयित स्थिरो भव वीड्वङ्ग इति गर्दभ आ सादयित-[] 24

TS 5.1.5.4 - Padam

रोदस्योः । इति । आह । इमे इति । वै । रोदसी इति । तयोः । एषः । गर्भः । यत् । अग्निः । तस्मात् । एवम् । आह । अग्ने । चारुः । विभृत इति वि – भृतः । ओषधीषु । इति । आह । यदा । हि। एतम्। विभरन्तीति वि – भरन्ति। अथ। चारुतर इति चारु – तरः । भवति । प्रेति । मातृभ्य इति मातृ – भ्यः । अधीति । वनिक्रदत् । गाः । इति । आह । ओषधयः । वै । अस्य । मातरः । ताभ्यः । एव । एनम् । प्रेति । च्यावयति । स्थिरः । भव । वीड्वङ्ग इति वीडु - अङ्गः । इति । गर्दभे । एति । सादयति । 24 (50) TS 5.1.5.5 । ॥ । ॥ । ॥ । सं नह्यत्येवैनमेतया स्थेम्ने गर्दभेन सं भरित तस्माद् गर्दभः पशूनां भारभारितमो गर्दभेन सं भरित तस्माद् गर्दभो-ऽप्यनालेशे-ऽत्यन्यान् पशून् मेद्यत्यन्न होनेनाऽर्क ्सं भरन्ति गर्दभेन संभरति तस्माद् गर्दभो द्विरेताः सन् कनिष्ठं पशूनां प्र जायतेऽग्निर् ह्यस्य योनिं निर्दहित प्रजासु वा एष एतर्ह्यारूढः - [] 25

TS 5.1.5.5 - Padam

। समिति । नह्यति । एव । एनम् । एतया । स्थेम्ने । गर्दभेन । समिति । भरति । तस्मात् । गर्दभः । पशूनाम् । भारभारितम इति भारभारि – तमः । गर्दभेन । समिति । भरति । तस्मात् । गर्दभः । अपीति । अनालेश इत्यंना – लेशे । अतीति । अन्यान् । पशून् । मेद्यति । अन्नम् । हि । एनेन । अर्कम् । संभरन्तीर्ति सं – भरन्ति । गर्दभेन । समिति । भरति । तस्मात् । गर्दभः । द्विरेता इति द्वि–रेताः । सन्न् । कनिष्ठम् । पशूनाम् । प्रेति । जायते । अग्निः । हि । अस्य । योनिम् । निर्दहतीति निः – दहति । प्रजास्विति प्र – जासु । वै । एषः । एतर्.हि । . आरूढ इत्या – रूढः । **25 (50)**

TS 5.1.5.6

स ईश्वरः प्रजाः शुचा प्रदहः शिवो भव प्रजाभ्य इत्याह प्रजाभ्य ् । । । । । । । एवैन एवैन एवैन प्रामयित मानुषीभ्यस्त्वमङ्गिर इत्याह मानव्यो हि प्रजा मा

ँलोकेभ्यः शमयति प्रैतु वाजी कनिक्रद्दित्याह वाजी ह्येष । । । नानदद्–रासभः पत्वेत्या– [] 26

TS 5.1.5.6 - Padam

TS 5.1.5.7

गर्दभः सर्वमायुरेति तस्माद् गर्दभे पुरा ऽऽयुषः प्रमीते बिभ्यति वृषाऽग्निं वृषणं भर्तित्याह् वृषा होष वृषाऽग्निर्पां गर्भण्-[] 27

TS 5.1.5.7 - Padam

आह् । रास्मभः । इति । हि । एतम् । ऋषयः । अवदन्त् । भरन्त् ।

अगिनम् । पुरीष्यम् । इति । आह् । अग्निम् । हि । एषः । भरति ।

मा । पादि । आयुषः । पुरा । इति । आह् । आयुः । एव ।

अस्मिन्त् । द्धाति । तस्मात् । गर्दभः । सर्वम् । आयुः । एति ।

तस्मात् । गर्दभे । पुरा । आयुषः । प्रमीत् इति प्र-मीते । बिभ्यति ।

वृषा । अग्निम् । वृषणम् । भरन्त् । इति । आह् । वृषा । हि । एषः ।

वृषा । अग्निः । अपाम् । गर्भम् । 27 (50)

TS 5.1.5.8

समुद्रिय-मित्याहाऽपा । होष गर्भो यदग्निरग्न आ याहि वीतय इति वा इमौ लोकौ व्यैतामग्न आ याहि वीतय इति यदाहाऽनयोलींकयो – वित्यै प्रच्युतो वा एष आयतनादगतः प्रतिष्ठा ए स एतर्ह्यद्ध्वर्युं च यजमानं च द्ध्यायत्यृत ए सत्यिमित्याहे यं वा ऋतमसौ – [] 28

TS 5.1.5.8 - Padam

समुद्रियम् । इति । आह् । अपाम् । हि । एषः । गर्भः । यत् ।
अिगः । अग्ने । एति । याहि । वीतये । इति । वै । इमौ । लोकौ ।
वीति । ऐताम् । अग्ने । एति । याहि । वीतये । इति । यत् । आहं ।
अनयोः । लोकयोः । वीत्या इति वि – इत्यै । प्रच्युत इति
प्र – च्युतः । वै । एषः । आयतनादित्या – यतनात् । अगतः ।
प्रतिष्ठामिति प्रति – स्थाम् । सः । एतर्.हि । अद्ध्वर्युम् ।
च । यजमानम् । च । ध्यायति । ऋतम् । सत्यम् । इति । आह् ।
इयम् । वै । ऋतम् । असौ । 28 (50)

TS 5.1.5.9

सत्यमनयोरेवैनं प्रति ष्ठापयित नाऽऽर्तिमार्च्छत्यद्ध्वर्युर्न यजमानो वरुणो वा एष यजमानमभ्यैति यदिग्नरुपनद्ध ओषधयः प्रति गृह्णीताग्निमेत-मित्याह शान्त्यै व्यस्यन् विश्वा अमतीरराती-रित्याह रक्षसामपहत्यै निषीदन् नो अप दुर्मिति ए हनदित्याह प्रतिष्ठित्या ओषधयः प्रति मोदद्ध्व- [] 29

TS 5.1.5.9 - Padam

सत्यम् । अनयोः । एव । एनम् । प्रतीति । स्थापयति । न । आर्तिम् । एति । ऋच्छति । अद्ध्वर्युः । न । यजमानः । वरुणः । वै । एषः । यजमानम् । अभि । एति । एति । यत् । अग्निः । उपनद्ध इत्युप – नद्धः । ओषधयः । प्रतीति । गृह्णीत । अग्निम् । एतम् । इति । आह । शान्त्यै । व्यस्यन्निति वि – अस्यन्न् । विश्वाः । अमतीः । अरातीः । इति । आह । रक्षसाम् । अपहत्या इत्यप – हत्यै । निषीदन्निति नि–सीदन्न् । नः । अपेति । दुर्मतिमिति दुः – मतिम् । हनत् । इति । आह । प्रतिष्ठित्या इति प्रति – स्थित्यै । ओषधयः । प्रतीति । मोदद्ध्वम् । 29 (50)

TS 5.1.5.10

मेनमित्याहौषधयो वा अग्नेर्भागधेयं ताभिरेवैन ए समर्द्धयति पुष्पावतीः सुपिप्पला इत्याह तस्मादोषधयः फलं गृह्णन्त्ययं वो गर्भ ्रा । । । । । त्रा त्रित्वयः प्रत्नर्ं सधस्थमा-ऽसददित्याह याभ्य एवैनं प्रच्यावयति तास्वेवैनं प्रति ष्ठापयति द्वाभ्यामुपावहरति प्रतिष्ठित्यै ॥ 30

TS 5.1.5.10 - Padam

एनम् । इति । आह । ओषधयः । वै । अग्नेः । भागधेयमिति भाग – धेयम् । ताभिः । एव । एनम् । समिति । अर्द्धयति । पुष्पावतीरिति पुष्प – वतीः । सुपिप्पला इति सु-पिप्पलाः । इति । ॥ । ॥ आह । तस्मात् । ओषधयः । फलम् । गृह्णन्ति । अयम् । वः । गर्भः । ऋत्वियः । प्रतम् । सधस्थमिति सध – स्थम् । एति । असदत् । इति । आह । याभ्यः । एव । एनम् । प्रच्यावयतीति प्र – च्यावयति । तासु । एव । एनम् । प्रतीति । स्थापयति । द्वाभ्याम् । उपावहरतीत्युप – अवहरति । प्रतिष्ठित्या इति प्रति – स्थित्यै ॥ 30 (42) (अस्तव – नुष्टु – बसि – सादयत्या – र्माट:-पत्वेति-गर्भ-मसौ - मोदद्ध्वं - द्विचत्वारिष्शच्च) (A5) TS 5.1.6.1 वारुणो वा अग्निरुपनद्धो वि पाजसेति वि स्र ्सयति सवितृप्रसूत एवास्य विषूचीं वरुणमेनिं विसृजत्यप उप सृजत्यापो वै शान्ताः शान्ताभिरेवास्य शुचं शमयति तिसृभिरुप सृजति त्रिवृद्वा

अग्निर्यावानेवाग्निस्तस्य शुचर् शमयति मित्रः स्र्स्य ग्रिथवीमित्याह मित्रो वै शिवो देवानां तेनैवै – [] 31

TS 5.1.6.1 - Padam

वारुणः । वै । अग्निः । उपनद्ध इत्युप – नद्धः । वीति । पाजसा । इति । वीति । स्र्भ्यति । स्वितृप्रसूत इति सवितृ – प्रसूतः । एव । अस्य । विषूचीम् । वरुणमेनिमिति वरुण – मेनिम् । वीति । स्जिति । आपः । वै । शान्ताः । शान्ताभिः । एव । अस्य । शुचम् । श्रामयति । तिसृभिरिति तिस् – भिः । उपेति । स्जिति । त्रिवृदिति त्रि –वृत् । वै । अग्निः । यावान् । एव । अग्निः । तस्य । शुचम् । श्रामयति । मित्रः । स्य्रम्ज्येति सं – सृज्य । पृथिवीम् । इति । आह् । मित्रः । वै । श्रानः । वै । श्रानः । वे । श्रानः । वे । स्य्रम्ज्येति सं – सृज्य । पृथिवीम् । इति । आह् । मित्रः । वे । श्रावः । देवानाम् । तेन । एव । 31 (50)

TS 5.1.6.2

-न्थ् स्र्जिति शान्त्यै यद् ग्राम्याणां पात्राणां कपालैः -न्थ् स्र्जिति शान्त्यै यद् ग्राम्याणां पात्राणां कपालैः । स्र्मुजेद्-ग्राम्याणि पात्राणि शुचा ऽर्पयेदर्मकपालैः स्र्स्र्जत्येतानि

वा अनुपजीवनीयानि तान्येव शुचा ऽर्पयित शर्कराभिः सण् सृजिति धृत्या अथो शृंत्वायाजलोमैः सण् सृजत्येषा वा अग्नेः प्रिया तनूर्यद्जा प्रिययैवैनं तनुवा सण् सृजत्यथो तेजसा कृष्णाजिनस्य लोमभिः सण् –[] 32

TS 5.1.6.2 - Padam

एनम् । समिति । सृजति । शान्त्यै । यत् । ग्राम्याणाम् । पात्राणाम् । कपालैः । स॰्सृजेदिति सं – सृजेत् । ग्राम्याणि । पात्राणि । शुचा । अर्पयेत् । अर्मकपालैरित्यर्म-कपालैः । समिति । सृजति । एतानि । वै । अनुपजीवनीयानीत्यनुप – जीवनीयानि । तानि । एव । श्चा । अर्पयति । शर्कराभिः । समिति । सृजति । धृत्यै । अथो इति । शन्त्वायेति शं – त्वाय । अजलोमैरित्यज–लोमैः । समिति । सृजति । एषा । वै । अग्नेः । प्रिया । तनूः । यत् । अजा । प्रियया । एव । एनम् । तनुवा । समिति । सृजति । अथो इति । तेजसा । कृष्णाजिनस्येति कृष्ण – अजिनस्य । लोमभिरिति लोम – भिः । समिति । 32 (50)

न्ड 5.1.6.3

स्जिति यूजो वै कृष्णाजिनं यूजेनैव यूज्ञ स्प्रिं स्जिति रुद्राः

संभृत्य पृथिवीमित्याहैता वा एतं देवता अग्रे समभरन् ताभिरेवैन ्

संभरति मखस्य शिरोऽसीत्याह यूजो वै मुखस्तस्यैत – च्छिरो यदुखा

तस्मादेवमाह यज्ञस्य पदे स्थ इत्याह यज्ञस्य होते – [] 33

TS 5.1.6.3 - Padam

स्जिति । यज्ञः । वै । कृष्णाजिनमिति कृष्ण — अजिनम् । यज्ञेन । एव । यज्ञम् । सिमिति । सृजिति । रुद्राः । संभृत्येति सं — भृत्य । पृथिवीम् । इति । आह् । एताः । वै । एतम् । देवताः । अग्रे । सिमिति । अभरन्न् । ताभिः । एव । एनम् । सिमिति । भरिति । मर्यते । मुखस्य । शिरः । असि । इति । आह् । यज्ञः । वै । मुखः । तस्य । एतत् । शिरः । यत् । उखा । तस्मात् । एवम् । आह् । यज्ञस्य । पदे इति । स्थः । इति । आह् । यज्ञस्य । हि । एते इति । अउ (50)

TS 5.1.6.4

वीर्यं वै छन्दा एसि वीर्येणैवैनां करोति यजुषा बिलं करोति व्यावृत्त्या इयतीं करोति प्रजापतिना यज्ञमुखेन संमितां द्विस्तनां करोति प्रजापतिना यज्ञमुखेन संमितां द्विस्तनां करोति प्रजापितिना यज्ञमुखेन संमितां द्विस्तनां करोति प्रशूनां दोहायाष्टास्तनां करोति पशूनां दोहायाष्टास्तनां करोति छन्दसां दोहाय नवाश्रि—मिभचरतः () कुर्यात् त्रिवृतमेव वज्र ए संभृत्य भ्रातृव्याय प्र हरति स्तृत्यै कृत्वाय सा महीमुखामिति न दधाति देवतास्वेवैनां प्रति ष्ठापयति ॥ 34

TS 5.1.6.4 - Padam

पदे इति । अथो इति । प्रतिष्ठित्या इति प्रति – स्थित्यै । प्रेति । अन्याभिः । यच्छति । अन्विति । अन्यैः । मन्त्रयते । मिथुनत्वायेति मिथुन – त्वाय । त्र्युद्धिमिति त्रि – उद्धिम् । करोति । त्रयः । इमे । लोकाः । एषाम् । लोकानाम् । आप्त्यै । छन्दोभिरिति छन्दः – भिः । करोति । वीर्यम् । वै । छन्दां सि । वीर्येण । एव । एनाम् । करोति । यजुषा । बिलम् । करोति । व्यावृत्त्या इति वि – आवृत्त्यै । इयतीम् । करोति । प्रजापतिनेति प्रजा – पतिना । यज्ञमुखेनेति यज्ञ – मुखेन । संमितामिति सं – मिताम् । द्विस्तनामिति द्वि – स्तनाम् । करोति ।

```
पद पाठे (वाक्य सहित) - पञ्चमकाण्डे - प्रथमः प्रश्नः
```

द्यावापृथिव्योरिति द्यावा - पृथिव्योः । दोहाय । चतुःस्तनामिति चतुः – स्तनाम् । करोति । पशूनाम् । दोहाय । अष्टास्तनामित्यष्टा – स्तनाम् । करोति । छन्दसाम् । दोहाय । नवाश्रिमिति नव – अश्रिम् । अभिचरत इत्यभि – चरतः ()। कुर्यात् । त्रिवृतमिति त्रि – वृतम् । एव । वज्रम् । संभृत्येति सं – भृत्य । भ्रातृव्याय । प्रेति । हरति । स्तृत्यै । कृत्वाय । सा । महीम् । उखाम् । इति । नीति । दधाति । देवतासु । एव । एनाम् । प्रतीति । स्थापयति ॥ 34 (71) (तेनैव – लोमभिः स – मेते – अभिचरत – एकविङ्शतिश्च) (A6) TS 5.1.7.1 सप्तिभिर्धूपयति सप्त वै शीर्.षण्याः प्राणाः शिर एतद्-यज्ञस्य यदुखा शीर्.षन्नेव यज्ञस्य प्राणान् दंधाति तस्माथ् सप्त शीर्.षन् प्राणा अश्वराकेन धूपयति प्राजापत्यो वा अश्वः सयोनित्वाया-दितिस्त्वेत्याहेयं वा अदितिरदित्यैवादित्यां खनत्यस्या अक्रूरंकाराय न हि स्वः स्वर् हिनस्ति देवानां त्वा पत्नीरित्याह देवानां [] **35**

TS 5.1.7.1 - Padam

सप्तभिरिति सप्त – भिः । धूपयति । सप्त । वै । शीर्.षण्याः । प्राणा इति प्र – अनाः । शिरः । एतत् । यज्ञस्य । यत् । उखा । शीर्.षञ्ग् । एव । यज्ञस्य । प्राणानिति प्र – अनान् । दधाति । तस्मात् । सप्त । शीर्.षन्न् । प्राणा इति प्र – अनाः । अश्वशकेनेत्यश्व–शकेन । धूपयति । प्राजापत्य इति प्राजा–पत्यः । । । । । । । । । । वै । अश्वः । सयोनित्वायेति सयोनि–त्वाय । अदितिः । त्वा । इति । आह । इयम् । वै । अदितिः । अदित्या । एव । अदित्याम् । खनति । अस्याः । अक्रूरंकारायेत्यक्रूरं – काराय । न । हि । स्वः । स्वम् । । ॥ । हिनस्ति । देवानाम् । त्वा । पत्नीः । इति । आह । वानाम् । **35 (50)**

TS 5.1.7.2

च्छन्दोभिरेवैना ७ श्रपयित वरूत्रयस्त्वेत्याह होत्रा वै वरूत्रयो । । । । । । । । । । । । होत्राभिरेवैनां पचित जनयस्त्वेत्याह देवानां वै प्रतीर् – [] 36

TS 5.1.7.2 - Padam

वै । एताम् । पत्नयः । अग्रे । अकुर्वन्न् । ताभिः । एव । एनाम् । द्धाति । धिषणाः । त्वा । इति । आह् । विद्याः । वै । धिषणाः । विद्याभिः । एव । एनाम् । अभीति । इन्धे । ग्नाः । त्वा । इति । आह् । छन्दा एसा । वै । ग्नाः । छन्दोभिरिति छन्दः – भिः । एव । एनाम् । श्रपयति । वरूत्रयः । त्वा । इति । आह् । होत्राः । वै । पनाम् । श्रपयति । वरूत्रयः । त्वा । इति । आह् । होत्राः । वै । वरूत्रयः । होत्राभिः । एव । एनाम् । प्चिति । जनयः । त्वा । इति । आह् । देवानाम् । वै । पत्नीः । 36 (50)

TS 5.1.7.3

सिवतृप्रसूत एवैनां ब्रह्मणा देवताभिरुद्-वपत्यपद्यमाना पृथिव्याशा दिश आ पृणे- [] 37

TS 5.1.7.3 - Padam

जनयः । ताभिः । एव । एनाम् । पचिति । षड्भिरिति षट् – भिः । पचिति । षट् । वै । ऋतवः । ऋतुभिरित्यृतु – भिः । एव । एनाम् । पचिति । द्विः । पचन्तु । इति । आह् । तस्मात् । द्विः । साँवथ्सरस्येति सं – वथ्सरस्य । सस्यम् । पच्यते । वारुणी । उखा । अभी छेत्यभि – इखा । मैत्रिया । उपेति । एति । ञान्त्ये । देवः । त्वा । सिवता । उदिति । वपतु । इति । आह् । सिवतृप्रसूत् इति सिवत् – प्रसूतः । एव । एनाम् । ब्रह्मणा । देवताभिः । उदिति । वपति । अपद्यमाना । पृथिवि । आञ्चाः । दिशः । न्याः । एति । पृण । अपद्यमाना । पृथिवि । आञ्चाः । दिशः ।

TS 5.1.7.4

-त्याह तस्माद्गिः सर्वा दिशोऽनु वि भात्युत्तिष्ठ बृहती भवोर्द्ध्वा । । । । । । । । तिष्ठ धुवा त्वमित्याह प्रतिष्ठित्या असुर्यं पात्रमनाच्छृण्णमा—च्छृणति

देवत्रा-ऽकरजक्षीरेणाऽऽ च्छृणिति परमं ँवा एतत् पयो यदजक्षीरं परमेणैवैनां पयसा ऽऽ च्छृणिति यजुषा व्यावृत्त्यै छन्दोभिरा च्छृणिति छन्दोभिर्वा एषा () क्रियते छन्दोभिरेव छन्दा ७स्या च्छृणिति ॥ 38

TS 5.1.7.4 - Padam

इति । आह । तस्मात् । अग्निः । सर्वाः । दिशः । अनु । वीति । भाति । उदिति । तिष्ठ । बृहती । भव । ऊर्द्ध्वा । तिष्ठ । ध्रुवा । त्वम् । इति । आह । प्रतिष्ठित्या इति प्रति – स्थित्यै । असुर्यम् । पात्रम् । ा । । अनाच्छ्रण्णमित्यना – छृण्णम् । एति । छृण्ति । देवत्रेति देव-त्रा । अकः । अजक्षीरेणेत्यज – क्षीरेण । एति । छृणति । परमम् । वै । एतत् । पयः । यत् । अजक्षीरमित्यज – क्षीरम् । परमेण । एव । एनाम् । पयसा । एति । छृणति । यजुषा । व्यावृत्त्या इति वि – आवृत्त्यै । छन्दोभिरिति छन्दः – भिः । एति । छृणत्ति । छन्दोभिरिति छन्दः – भिः। वै। एषा ()। क्रियते। छन्दोभिरिति छन्दः – भिः। एव। छन्दा ्सि। एति। छृणति ॥ 38 (56) (आह देवानां – ँवै पत्नीः – पृणै – षा – षट् च) (A7)

TS 5.1.8.1 - Padam

एकविज्ञत्येत्येक – विज्ञत्या । माषैः । पुरुषशीर्षिति । पुरुष निर्वेश्व – शीर्षे । पुरुष निर्वेश । एति । अमेद्ध्याः । वै । माषाः । अमेद्ध्यम् । पुरुषशीर्षिति पुरुष – शीर्षे । प्व । अस्य । अमेद्ध्यम् । निरवदायेति निः – अवदाय । मेद्ध्यम् । कृत्वा । एति । हरति । एकविज्ञतिरित्येक – विज्ञतिः । भवन्ति । एकविज्ञातिरत्येक – विज्ञतिः । भवन्ति । एकविज्ञातिरत्येक – विज्ञातिः । भवन्ति । एकविज्ञा इत्येक – विज्ञाः । वै । पुरुषः । पुरुषस्य । आप्त्यै । व्यृद्धमिति वि – ऋद्धम् । वै । एतत् । प्राणैरिति प्र – अनैः ।

अमेद्ध्यम् । यत् । पुरुषशीर् षिति पुरुष – शीर् षम् । सप्तधेति सप्त – धा । वितृण्णामिति वि – तृण्णाम् । वल्मीकवपामिति । वल्मीकवपामिति । वल्मीक–वपाम् । प्रति । नीति । दुधाति । सप्त । वै । शीर् षण्याः । प्राणा इति प्र – अनाः । प्राणेरिति प्र – अनैः । एव । एनत् । समिति । अर्द्धयति । मेद्ध्यत्वायेति मेद्ध्य – त्वाय । यावन्तः । 39 (50)

TS 5.1.8.2

वै मृत्युबन्धवस्तेषां यम आधिपत्यं परीयाय यमगाथाभिः परि गायति
यमादेवैनद्-वृङ्के तिसृभिः परि गायति त्रय इमे लोका एभ्य
एवैनल्लोकेभ्यो वृङ्के तस्माद्-गायते न देयं गाथा हि तद्-वृङ्के
प्राप्ति विभयः प्रशूना लभते कामा वा अग्नयः कामानेवाव रुन्धे यत्
प्रशून् नाऽऽ*लभेताऽनवरुद्धा अस्य – [] 40

TS 5.1.8.2 - Padam

वै । मृत्युबन्धव इति मृत्यु – बन्धवः । तेषाम् । यमः । । । । । । । । । आधिपत्यमित्याधि – पत्यम् । परीति । <u>इ</u>याय ।

यमगाथाभिरिति यम – गाथाभिः । परीति । गायति । यमात् । एव । एनत् । वृङ्के । तिसृभिरिति तिसृ – भिः । परीति । गायति । त्रयः । इमे । लोकाः । एभ्यः । एव । एनत् । लोकेभ्यः । वृङ्के । तस्मात् । गायते । न । देयम् । गाथा । हि । तत् । वृङ्के । अग्निभ्य । इत्यग्नि – भ्यः । पुत्रून् । एति । लभते । कामाः । वै । अग्नयः । कामान् । एव । अवेति । रुन्धे । यत् । पुत्रून् । न । आलभेतेत्या – लभेत । अनवरुद्धा इत्यनव – रुद्धाः ।

अस्य । 40 (50)

TS 5.1.8.3

प्रावः स्युर्यत् पर्यग्निकृतानुथ्सृजेद्-यज्ञवेश्नसं कुर्याद्-यथ्
सं स्थापयेद्-यातयामानि शीर्.षाणि स्युर्यत् प्रशूनालभते तेनैव
पशूनव रुन्थे यत् पर्यग्निकृतानुथ्सृजित शीष्णां-मयातयामत्वाय
प्राजापत्येन सं स्थापयित यज्ञो वै प्रजापतिर्यज्ञ एव यज्ञं
प्रति ष्ठापयित प्रजापतिः प्रजा असृजत् स रिरिचानोऽमन्यत् स एता
आप्रीरपश्यत् ताभिवैं स मुख्त- [] 41

TS 5.1.8.3 - Padam

पशवः । स्युः । यत् । पर्यग्निकृतानिति पर्यग्नि – कृतान् । उथ्सृजेदित्युत् – सृजेत् । यज्ञवेशसमिति यज्ञ-वेशसम् । कुर्यात् । यत् । स ७ स्थापयेदिति सं – स्थापयेत् । यातयामानीति यात – यामानि । शीर्.षाणि । स्युः । यत् । पशून् । । ॥ । । आलभत इत्या – लभते । तेन । एव । पशून् । अवेति । रुन्धे । यत् । पर्यग्निकृतानिति पर्यग्नि – कृतान् । उथ्सृजतीत्युत्–सृजति । शिर्ष्णाम् । अयातयामत्वायेत्ययातयाम – त्वाय । प्राजापत्येनेति प्राजा – पत्येन । समिति । स्थापयति । यज्ञः । वै । प्रजापतिरिति प्रजा – पतिः । यज्ञे । एव । यज्ञम् । प्रतीति । स्थापयति । प्रजापतिरिति प्रजा – पतिः । प्रजा इति प्र – जाः । असृजत । सः । रिरिचानः । अमन्यत । सः । एताः । आप्रीरित्या – प्रीः । अपञ्यत् । ताभिः । वै । सः । मुखतः । 41 (50)

TS 5.1.8.4 । आत्मानमा ऽपीणीत यहेता आपियो भवन्ति यज्ञो वै

आत्मानमा ऽप्रीणीत यदेता आप्रियो भवन्ति यज्ञो वै प्रजापति—
र्यज्ञमेवैताभिर्मुख्वत आ प्रीणात्यपरिमितछन्दसो भवन्त्यपरिमितः
प्रजापतिः प्रजापतेराप्त्या ऊनातिरिक्ता मिथुनाः प्रजात्यै लोमशं वै
नामैतच्छन्दः प्रजापतेः पश्चो लोमशाः पशूनेवाऽव रुन्धे सर्वाणि
वा एता रूपाणि सर्वाणि रूपाण्यग्नौ चित्ये क्रियन्ते तस्मादेता
अग्नेश्चित्यस्य – [] 42

TS 5.1.8.4 - Padam

आत्मानम् । एति । अप्रीणीत । यत् । एताः । आप्रिय इत्या-प्रियः । भवन्ति । यज्ञः । वै । प्रजापतिरिति प्रजा – पतिः । यज्ञम् । एव । एताभिः । मुखतः । एति । प्रीणाति । अपरिमितछन्दस् इत्यपरिमित – छन्दसः । भवन्ति । अपरिमित इत्यपरि – मितः । प्रजापतिरिति प्रजा – पतिः । प्रजापतिरिति प्रजा – पतिः । प्रजापतिरिति प्रजा – पतेः । आप्त्यै । जन्तिरिक्ता इत्यून – अतिरिक्ताः । मिथुनाः । प्रजात्या इति प्र – जात्यै । लोमशम् । वै । नाम । एतत् । छन्दः ।

प्रजापतेरिति प्रजा – पतेः । प्रावः । लोमशाः । प्रान् । एव । अवेति । रुन्धे । सर्वाणि । वै । एताः । रूपाणि । सर्वाणि । रूपाणि । अग्नौ । चित्ये । क्रियन्ते । तस्मात् । एताः । अग्नेः । चित्यस्य । 42 (50)

TS 5.1.8.5

भवन्त्येकवि एशित ए सामिधेनीरन्वाह रुग्वा एकिवि प्शो रुचमेव

गच्छत्यथो प्रतिष्ठामेव प्रतिष्ठा होकिवि प्शानिमन्वाह

चतुर्वि एशितरर्द्धमासाः संवथ्सरः संवथ्सरोऽग्निवैश्वानरः साक्षादेव

वश्वानरमव रुन्धे पराचीरन्वाह पराङिव हि सुवर्गो लोकः

समास्त्वाऽग्न ऋतवो वर्द्धयन्त्वत्याह समाभिरेवाऽग्निं

वर्द्धय-[] 43

TS 5.1.8.5 - Padam

भवन्ति । एकवि॰्शितिमित्येक – वि॰्शितिम् । सामिधेनीरिति सां – इधेनीः । अन्विति । आह । रुक् । वै । एकवि॰्श । इत्येक – वि॰्शः । रुचम् । एव । गुच्छिति । अथो इति । प्रतिष्ठामितिं प्रति – स्थाम् । एव । प्रतिष्ठेतिं प्रति – स्था । हि । एकविण्श इत्येक - विण्शः । चतुर्विण्शतिमिति चतुः – विज्ञतिम् । अन्विति । आह । चतुर्विज्ञतिरिति चतुः – विज्ञतिः । अर्द्धमासा इत्यर्द्ध – मासाः । संवथ्सर इति सं – वथ्सरः । सँवथ्सर इति सं – वथ्सरः । अग्निः । वैश्वानरः । साक्षादितिं स – अक्षात् । एव । वैश्वानरम् । अवेति । रुन्थे । पराचीः । अन्विति । आह । पराङ् । इव । हि । सुवर्ग इति स्वः – गः । लोकः । समाः । त्वा । अग्ने । ऋतवः । वर्द्धयन्तु । इति । आह । समाभिः । एव । अग्निम् । वर्द्धयति । 43 (50) TS 5.1.8.6 त्यृतुभिः सँवथ्सरं विश्वा आ भाहि प्रदिशः पृथिव्या इत्याह तस्मादिग्नः सर्वा दिशोऽनु वि भाति प्रत्यौहतामिश्वना मृत्युमस्मादित्याह मृत्युमेवाऽस्मादपं नुदत्युद्वयं तमसस्परीत्याह पाप्मा वै तमः पाप्मानमेवास्मादपं हन्त्यगन्म ज्योतिरुत्तम-मित्याहाऽसौ वा आदित्यो () ज्योतिरुत्तम-मादित्यस्यैव सायुज्यं गच्छति न

संवध्सरस्तिष्ठति नास्य श्रीस्तिष्ठति यस्यैताः क्रियन्ते ज्योतिष्मती— मृत्तमामन्वाह् ज्योतिरेवास्मा उपरिष्ठाद् दधाति सुवर्गस्य लोकस्यानुख्यात्यै ॥ 44

TS 5.1.8.6 - Padam

ऋतुभिरित्यृतु – भिः । संवथ्सरमिति सं – वथ्सरम् । विश्वाः । एति । भाहि । प्रदिश इति प्र – दिशः । पृथिव्याः । इति । आह । तस्मात् । अग्निः । सर्वाः । दिशः । अनु । वीति । भाति । प्रतीति । औहताम् । अश्विना । मृत्युम् । अस्मात् । इति । आह । मृत्युम् । एव । अस्मात् । अपेति । नुदति । उदिति । वयम् । तमसः । परीति । इति । आह । पाप्मा । वै । तमः । पाप्मानम् । एव । अस्मात् । अपेति । हन्ति । अगन्म । ज्योतिः । उत्तममित्युत् – तमम् । इति । आह । असौ । वै । आदित्यः () । ज्योतिः । उत्तममित्युत्–तमम् । । । आदित्यस्य । एव । सायुज्यम् । गच्छति । न । संवथ्सर इति सं – वथ्सरः । तिष्ठति । न । अस्य । श्रीः । तिष्ठति । यस्य । एताः । क्रियन्ते । ज्योतिष्मतीम् । उत्तमामित्युत् – तमाम् । अन्विति ।

आह् । ज्योतिः । एव । अस्मै । उपरिष्ठात् । द्धाति । सुवर्गस्येति । सुवर्गस्येति । सुवर्गस्येति । सुवर्गस्येति । सुवर्गस्येति । सुवर्गस्येति । सुवर्गस्य । लोकस्य । अनुख्यात्या इत्यनु – ख्यात्यै ॥ ४४ (७८) । (यावन्तो – ऽस्य – मुखत – श्चित्यस्य – वर्द्धय – त्यादित्यो – ऽष्टावि ्रातिश्च) (४८)

TS 5.1.9.1

षड्भिदीक्षयित षड् वा ऋतव ऋतुभिरेवैनं दीक्षयित सप्तिभिदीक्षयित सप्तिभिदीक्षयित सप्तिभिदीक्षयित सप्ति छन्दोभिरेवैनं दीक्षयित विश्वे देवस्य नेतुरित्य—

म्प्प छन्दा एसि छन्दोभिरेवैनं दीक्षयित विश्वे देवस्य नेतुरित्य—

गुष्टुभोत्तमया जुहोति वाग्वा अनुष्टुप् तस्मात् प्राणानां वागुत्तमै—

कस्मादक्षरादनाप्तं प्रथमं पदं तस्माद्—यद्—वाचोऽनाप्तं तन्मनुष्या

जित्रमादक्षरादनाप्तं प्रथमं पदं तस्माद्—यद्—वाचोऽनाप्तं तन्मनुष्या

जित्रमादक्षरादनाप्तं प्रथमं पदं तस्माद्—यद्—वाचोऽनाप्तं तन्मनुष्या

जित्रमादक्षरादनाप्तं प्रथमं पुष्टि इव हि प्रजापितः — [] 45

TS 5.1.9.1 - Padam

षड्भिरिति षट् - भिः । दीक्षयति । षट् । वै । ऋतवः ।

ऋतुभिरित्यृतु-भिः । एव । एनम् । दीक्षयति । सप्तभिरिति
सप्त - भिः । दीक्षयति । सप्त । छन्दार्थस । छन्दोभिरिति
।
छन्दः - भिः । एव । एनम् । दीक्षयति । विश्वे । देवस्य । नेतुः ।

इति । अनुष्टुभेत्यनु – स्तुभा । उत्तमयेत्युत् – तमया । जुहोति ।

वाक् । वै । अनुष्टुबित्यनु – स्तुप् । तस्मात् । प्राणानामिति

प – अनानाम् । वाक् । उत्तमेत्युत् – तमा । एकस्मात् । अक्षरात् ।

अनाप्तम् । प्रथमम् । पदम् । तस्मात् । यत् । वाचः । अनाप्तम् ।

तत् । मनुष्याः । उपेति । जीवन्ति । पूर्णया । जुहोति । पूर्णः । इव ।

हि । प्रजापतिरिति प्रजा – पतिः । 45 (50)

TS 5.1.9.2

प्रजापते राप्त्यै न्यूनया जुहोति न्यूना द्धि प्रजापतिः प्रजा असृजत
प्रजाना ् सृष्ट्यै यद्विषि प्रवृञ्ज्याद् – भूतमव रुन्धीत यदङ्गारेषु
भविष्यदङ्गारेषु प्र वृणिक्त भविष्यदेवाव रुन्धे भविष्य द्धि भूयो
भूताद् – द्वाभ्यां प्र वृणिक्त द्विपाद् – यजमानः प्रतिष्ठित्यै ब्रह्मणा वा एषा
यजुषा संभृता यदुखा सा यद्धिद्येताऽऽ*र्तिमार्च्छेद् – [] 46

TS 5.1.9.2 - Padam

प्रजापतेरिति प्रजा – पतेः । आप्त्यै । न्यूनयेति नि – ऊनया । जुहोति । न्यूनादिति नि – ऊनात् । हि । प्रजापतिरिति प्रजा–पतिः ।

प्रजा इति प्र – जाः । असृजत । प्रजानामिति प्र – जानाम् ।

सृष्ट्यै । यत् । अर्चिषि । प्रवृञ्ज्यादिति प्र – वृञ्ज्यात् । भूतम् ।

अवेति । रुन्धीत । यत् । अङ्गारेषु । भविष्यत् । अङ्गारेषु । प्रेति ।

वृणिकि । भविष्यत् । एव । अवेति । रुन्धे । भविष्यत् । हि । भूयः ।

भूतात् । द्वाभ्याम् । प्रेति । वृणिकि । द्विपादिति द्वि–पात् । यजमानः ।

प्रतिष्ठित्या इति प्रति – स्थित्यै । ब्रह्मणा । वै । एषा । यजुषा ।

संभृतेति सं – भृता । यत् । उखा । सा । यत् । भिद्येत । आर्तिम् ।

एति । ऋच्छेत् । 46 (50)

TS 5.1.9.3

यजमानो हन्येताऽस्य यूजो मित्रैतामुखां तपेत्याह ब्रह्म वै मित्रो व्याप्तानां प्रति ष्ठापयति नाऽऽर्तिमार्च्छति यजमानो नास्य यूजो हन्यते यदि भिद्येत तैरेव कपालैः स्ण सृजेथ् सैव ततः प्रायश्चित्तिर्यो गृतश्चीः स्यान्मथित्वा तस्याव दद्ध्याद्-भूतो वा एष स स्वां- [] 47

TS 5.1.9.3 - Padam

यजमानः । हुन्येत । अस्य । यज्ञः । मित्र । एताम् । उखाम् । तप् । इति । आह् । ब्रह्मं । वै । मित्रः । ब्रह्मन्त्रं । एव । एनाम् । प्रतिति । स्थापयित । न । आर्तिम् । एति । ऋच्छिति । यजमानः । न । अस्य । यज्ञः । हुन्यते । यदि । भिद्येत । तैः । एव । कपालैः । समिति । सृजेत् । सा । एव । ततः । प्रायिश्वित्तः । यः । गृतश्रीरिति गृत – श्रीः । स्यात् । मृथित्वा । तस्य । अवेति । दुद्ध्यात् । भूतः । वै । एषः । सः । स्वाम् । 47 (50)

TS 5.1.9.4

देवतामुपैति यो भूतिकामः स्याद्य उखायै संभवेथ् स एव तस्य
स्यादतो होष संभवत्येष वै स्वयंभूर्नाम भवत्येव यं कामयेत
भातृव्यमस्मै जनयेय-मित्यन्यतस्तस्या-ऽऽहत्याव दद्ध्याथ्
साक्षादेवास्मै भ्रातृव्यं जनयत्यम्बरीषा-दन्नकामस्याव दद्ध्यादंबरीषे
वा अन्नं भ्रियते सयोन्येवान्न- [] 48

TS 5.1.9.4 - Padam

देवताम् । उपेति । एति । यः । भूतिकाम् इति भूति – कामः ।
स्यात् । यः । उखायै । संभवेदिति सं – भवेत् । सः । एव ।
तस्य । स्यात् । अतः । हि । एषः । संभवतीति सं–भवित । एषः ।
वै । स्वयंभूरिति स्वयं-भूः । नाम । भवित । एव । यम् । कामयेत ।
भ्रातृव्यम् । अस्मै । जनयेयम् । इति । अन्यतः । तस्य ।
आहत्येत्या – हत्य । अवेति । दृद्ध्यात् । साक्षादिति स – अक्षात् ।
एव । अस्मै । भ्रातृव्यम् । जनयति । अंबरीषात् ।
पव । अस्मै । भ्रातृव्यम् । जनयति । अंबरीषात् ।
अञ्चकामस्येत्यन्न – कामस्य । अवेति । दृद्ध्यात् । अंबरीषे । वै ।
अञ्चन् । भ्रियते । सयोनीति स – योनि । एव । अञ्चम् । 48 (50)

TS 5.1.9.5

-मव रुन्धे मुञ्जानव दधात्यूर्ग्वे मुञ्जा ऊर्जमेवास्मा अपि दधात्यग्निर्देवेभ्यो निलायत स कुमुकं प्राऽ*विशत् कुमुकमव दधाति यदेवास्य तत्र न्यक्तं तदेवाव रुन्ध आज्येन सं यौत्येतद्वा अग्नेः प्रियं धाम यदाज्यं प्रियेणैवैनं धाम्ना समर्द्धयत्यथो तेजसा – [] 49

TS 5.1.9.5 - Padam

अवेति । रुन्धे । मुञ्जान् । अवेति । द्धाति । ऊर्क् । वै । मुञ्जाः । ऊर्जम् । एव । अस्मै । अपीति । द्धाति । अग्निः । देवेभ्यः । निलायत । सः । क्रुमुकम् । प्रेति । अविञ्तत् । क्रुमुकम् । अवेति । द्धाति । यत् । एव । अस्य । तत्र । न्यक्तमिति नि — अक्तम् । तत् । एव । अवेति । रुन्धे । आज्येन । समिति । यौति । एतत् । वै । अग्नेः । प्रियम् । धाम । यत् । आज्यम् । प्रियेण । एव । एनम् । धामना । समिति । अर्थं इति । तेजसा । 49 (50)

लोका एष्वेव लोकेष्वाविदं गच्छत्यथो प्राणानेवाऽऽत्मन् धत्ते ॥ 50

TS 5.1.9.6 - Padam

वैकङ्कातीम् । एति । दुधाति । भाः । एव । अवेति । रुन्धे ।

ग्रामीमयीमिति रामी – मयीम् । एति । दुधाति । राान्त्यै ।

सीद । त्वम् । मातुः । अस्याः । उपस्थ इत्युप – स्थे । इति ।

```
पद पाठे (वाक्य सहित) - पञ्चमकाण्डे - प्रथमः प्रश्नः
```

तिसृभिरितं तिसृ – भिः । जातम् । उपेतं । तिष्ठते । त्रयः ।
इमे । लोकाः । एषु । एव । लोकेषु । आविदिमित्या – विदम् ।
गच्छति । अथो इति । प्राणानिति प्र – अनान् । एव ।
आत्मन् । धते ॥ 50 (34) (प्रजापितरः – ऋच्छेथ् – स्वा – मेवान्नं – तेजसा – चतुस्त्रिङ्शच्च) (A9)

TS 5.1.10.1

न ह स्म वै पुराऽग्निरपरशुवृक्णं दहित तदस्मै प्रयोग

एवर्.षिरस्वदयद्—यदग्ने यानि कानि चेति समिधमा

दधात्यपरशुवृक्ण—मेवास्मै स्वदयित सर्वमस्मै स्वदते य एवं

वैदौदुम्बरीमा दधात्यूर्ग्व उदुम्बर् ऊर्जमेवास्मा अपि दधाति

प्रजापतिर्गन—मस्जत तण् सृष्टण् रक्षा अस्य— [] 51

TS 5.1.10.1 - Padam

न । हु । स्म । वै । पुरा । अग्निः । अपरशुवृक्णमित्यपरशु – वृक्णम् । दहित । तत् । अस्मै । प्रयोग इति प्र – योगः । एव । ऋषिः । अस्वदयत् । यत् । अग्ने । यानि । कानि । च । इति ।

स्मिधमिति सं – इधम् । एति । दुधाति ।

अपरशुवृक्णमित्यपरशु – वृक्णम् । एव । अस्मै । स्वद्यति । सर्वम् ।

अस्मै । स्वदते । यः । एवम् । वेद । औदुंबरीम् । एति । दुधाति ।

ऊर्क् । वै । उदुंबरः । ऊर्जम् । एव । अस्मै । अपीति । दुधाति ।

प्रजापतिरिति प्रजा – पतिः । अग्निम् । असृजत । तम् ।

सृष्टम् । रक्षा ्सि । 51 (50)

TS 5.1.10.2

-जिघाण्सन्थ्स एतद्-राक्षोघ्नमपश्यत् तेन वै स रक्षाण्स्यपाहत्
यद्-राक्षोघ्नं भवत्यग्नेरेव तेन जाताद्-रक्षाण्स्यप हन्त्याश्वत्थीमा
विद्यात्यश्वत्थो वै वनस्पतीनाण् सपत्नसाहो विजित्यै वैकङ्कतीमा
दिधात्यश्वत्थो वै वनस्पतीनाण् सपत्नसाहो विजित्यै वैकङ्कतीमा
दिधाति भा एवाव रुन्धे शमीमयीमा दिधाति शान्त्यै सण्शितं मे
ब्रह्मोदेषां बाहू अतिरमित्युत्तमे औदुम्बरी - [] 52

TS 5.1.10.2 - Padam

अजिघा थ्सन्न् । सः । एतत् । राक्षोघ्नमिति राक्षः – घ्नम् । अपञ्यत् । । । । तेन । वै । सः । रक्षा थ्सि । अपेति । अहत् । यत् ।

राक्षोघ्नमिति राक्षः – घ्नम् । भवति । अग्नेः । एव । तेन । जातात् । रक्षा ्ंसि । अपेति । हन्ति । आश्वत्थीम् । एति । दधाति । अश्वत्थः । वै । वनस्पतीनाम् । सपलसाह इति सपल – साहः । विजित्या इति वि – जित्यै । वैकङ्कतीम् । एति । दधाति । भाः । एव । अवेति । रुन्धे। शमीमयीमिति शमी – मयीम्। एति। दधाति। शान्त्यै। । सं्शितमिति सं–िशतम्। मे । ब्रह्म । उदिति । एषाम् । बाह्र इति । अतिरम् । इति । उत्तमे इत्युत् – तमे । औदुंबरी इति । 52 (50) TS 5.1.10.3 वाचयति ब्रह्मणैव क्षत्र एं स७ इयति क्षत्रेण ब्रह्म तस्माद् ब्राह्मणो । । ॥ ॥ राजन्यवानत्यन्यं ब्राह्मणं तस्माद्–राजन्यो ब्राह्मणवानत्यन्यङ् राजन्यं मृत्युर्वा एष यदग्निरमृत्र हिरण्य ए रुक्ममन्तरं प्रति मुञ्चते उमृतमेव मृत्योरन्तर् धत्त एकवि ्शतिनिर्बाधो भवत्येकवि एशतिवै देवलोका द्वादश मासाः पञ्चर्तवस्त्रय इमे

लोका असावादित्य- [] 53

TS 5.1.10.3 - Padam

आदित्यः । 53 (50)

TS 5.1.10.4

एकवि ्श एतावन्तो वै देवलोकास्तेभ्य एव भ्रातृव्यमन्तरेति
निर्बाधैर्वै देवा असुरान् निर्बाधे ऽकुर्वत ति विधानां निर्बाधत्वं
निर्बाधी भवति भ्रातृव्यानेव निर्बाधे कुरुते सावित्रिया प्रति मुञ्चते

प्रसूत्यै नक्तोषासेत्युत्तरया ऽहोरात्राभ्यामेवैन-मुद्यच्छते देवा प्रसूत्यै नक्तोषासेत्युत्तरया ऽहोरात्राभ्यामेवैन-मुद्यच्छते देवा अग्निं धारयन् द्रविणोदा इत्याह प्राणा वै देवा द्रविणोदा । । । । अहोरात्राभ्यामेवैनमुद्यत्य – [] 54

TS 5.1.10.4 - Padam

एकवि एक इत्येक – वि एकाः । एतावन्तः । वै । देवलोका इति देव – लोकाः । तेभ्यः । एव । भ्रातृव्यम् । अन्तः । एति । निर्बाधैरिति निः – बाधैः । वै । देवाः । असुरान् । निर्बाध इति निः – बाधे । अकुर्वत । तत् । निर्बाधानामिति निः – बाधानाम् । निर्बाधत्वमिति निर्बाध – त्वम् । निर्बाधीति निः – बाधी । भवति । भातृव्यान् । एव । निर्बाध इति निः – बाधे । कुरुते । सावित्रिया । प्रतीति । मुञ्चते । प्रसूत्या इति प्र – सूत्यै । नक्तोषासा । इति । उत्तरयेत्युत् – तरया । अहोरात्राभ्यामित्यहः – रात्राभ्याम् । एव । एनम् । उदिति । यच्छते । देवाः । अग्निम् । धारयन्न् । द्रविणोदा इति द्रविणः – दाः । इति । आह । प्राणा इति प्र – अनाः । वै ।

TS 5.1.10.5

प्राणैर्दाधारा ऽऽसीनः प्रति मुञ्चते तस्मादासीनाः प्रजाः प्र जायन्ते कृष्णाजिनमृत्तरं तेजो वै हिरण्यं ब्रह्म कृष्णाजिनं तेजसा चैवैनं ब्रह्मणा चोभयतः परि गृह्णाति षडुद्यामण् शिक्यं भवति षड्वा ऋतव ऋतुभिरेवैन-मुद्यच्छते यद् द्वादशोद्यामण् संवथ्सरेणैव मौञ्जं भवत्यूर्ग्व मुञ्जा ऊर्जेवैनण् स () मर्द्धयित सुपर्णोऽसि गुरुत्मानित्यवेक्षते रूपमेवास्यैतन्महिमानं व्याचष्टे दिवं गच्छ सुवः पतेत्याह सुवर्गमेवैनं लोकं गमयित ॥ 55

TS 5.1.10.5 - Padam

प्राणैरिति प्र – अनैः । दाधार । आसीनः । प्रतीति । मुञ्चते ।

गा ।

तस्मात् । आसीनाः । प्रजा इति प्र – जाः । प्रेति । जायन्ते ।

कृष्णाजिनमिति कृष्ण – अजिनम् । उत्तरमित्युत् – तरम् । तेजः ।

वै । हिरण्यम् । ब्रह्म । कृष्णाजिनमिति कृष्ण – अजिनम् । तेजसा । च । एव । एनम् । ब्रह्मणा । च । उभयतः । परीति । गृह्णाति । षडुद्याममिति षट् – उद्यामम् । शिक्यम् । भवति । षट् । वै । ऋतवः । ऋतुभिरित्यृतु – भिः । एव । एनम् । उदिति । यच्छते । यत् । द्वादंशोद्याममिति द्वादंश – उद्यामम् । संवथ्सरेणेति सं – वथ्सरेण । एव । मौञ्जम् । भवति । ऊर्क् । वै । मुञ्जाः । ऊर्जा । एव । एनम् । समिति () । अर्द्धयति । सुपर्ण इति सु – पर्णः । असि । गरुत्मान् । इति । अवेति । ईक्षते । रूपम् । एव । अस्य । एतत् । महिमानम् । व्याचष्ट इति वि – आचष्टे । दिवम् । गच्छ । सुवः । पत । इति । आह । सुवर्गमिति सुवः – गम् । एव । एनम् । लोकम् । गमयति ॥ 55 (74) (रक्षा ७स्यौ - दुंबरी - आदित्य - उद्यत्य - सं -चतुर्वि ्शतिश्च) (A10)

TS 5.1.11.1

समिद्धो अञ्जन् कृदरं मतीनां घृतमग्ने मधुमत् पिन्वमानः ।
वाजी वहन् वाजिनं जातवेदो देवानां विक्षि प्रियमा स्थर्स्थं ॥
घृतेनाञ्जन्थ्सं पथो देवयानान् प्रजानन् वाज्यप्येतु देवान् ।
अनु त्वा सप्ते प्रदिशः सचन्ता स्वधामस्मै यजमानाय धेहि ॥
ईड्यश्चासि वन्द्यश्च वाजिन्नाशुश्चासि मेद्ध्यश्च सप्ते ।
अग्निष्ट्वा—[] 56

TS 5.1.11.1 - Padam

समिद्ध इति सं – इद्धः । अञ्जन्न । कृदरम् । मृतीनाम् । घृतम् । अग्ने । मधुमदिति मधु – मृत् । पिन्वमानः ॥ वाजी । वहन्न । वाजिनम् । जातवेद इति जात – वेदः । देवानाम् । वृक्षि । प्रियम् । एति । स्थस्थमिति स्थ – स्थम् ॥ घृतेन । अञ्जन्न । समिति । पथः । देवयानानिति देव – यानान् । प्रजानन्निति प्र – जानन्न । वाजी । अपीति । एतु । देवान् ॥ अन्विति । त्वा । सप्ते । प्रदिश् इति प्र – दिशः । सचन्ताम् । स्वधामिति स्व – धाम् । अस्मै ।

```
पद पाठे (वाक्य सहित) – पञ्चमकाण्डे – प्रथमः प्रश्नः
```

यजमानाय । धेहि ॥ ईब्धः । च । असि । वन्द्यः । च । वाजिन्न । आशुः । च । असि । मेद्ध्यः । च । सप्ते ॥

अग्नि: । त्वा । 56 (50)

TS 5.1.11.2

देवैर्वसुभिः स्जोषाः प्रीतं वहिं वहतु जातवदाः ॥
स्तीर्णम् बर्.हिः सुष्टरीमा जुषाणोरु पृथु प्रथमानं पृथिव्यां ।
देवेभिर्युक्तमदितिः स्जोषाः स्योनं कृण्वाना सुविते दधातु ॥
एता उ वः सुभगा विश्वरूपा वि पक्षोभिः श्रयमाणा उदातैः ।
ऋष्वाः स्तीः कवषः शुम्भमाना द्वारो देवीः सुप्रायणा भवन्तु ॥
अन्तरा मित्रावरुणा चरन्ती मुखं यज्ञानामभि संविदाने ।
उषासा वार्ं – [] 57

TS 5.1.11.2 - Padam

देवैः । वसुभिरिति वसु – भिः । सजोषा इति स – जोषाः ।
प्रीतम् । वहिम् । वहतु । जातवेदा इति जात – वेदाः ॥ स्तीर्णम् ।
बर्.हिः । सुष्टरीमेति सु – स्तरीम । जुषाणा । उरु । पृथु ।

प्रथमानम् । पृथिव्याम् ॥ देवेभिः । युक्तम् । अदितिः । सजोषा इति स – जोषाः । स्योनम् । कृण्वाना । सुविते । दधातु ॥ एताः । उ । वः । सुभगा इति सु – भगाः । विश्वरूपा इति विश्व – रूपाः । वीति । पक्षोभिरिति पक्षः – भिः । श्रयमाणाः । उदिति । आतैः ॥ ऋष्वाः । सतीः । कवषः । शुंभमानाः । द्वारः । देवीः । सुप्रायणा इति सु – प्रायणाः । भवन्तु ॥ अन्तरा । मित्रावरुणेति मित्रा – वरुणा । चरन्ती इति । मुखम् । यज्ञानाम् । अभीति । सँविदाने इति सं – विदाने ॥ उषासा । वाम् । 57 (50) TS 5.1.11.3 सुहिरण्ये सुंशिल्पे ऋतस्य योनाविह सादयामि ॥ प्रथमा वा ् सरथिना सुवर्णा देवौ पश्यन्तौ भुवनानि विश्वा । अपिप्रयं चोदना वां मिमाना होतारा ज्योतिः प्रदिशा दिशन्ता ॥ आदित्यैर्नो भारती वष्टु यज्ञ एं सरस्वती सह रुद्रैर्न आवीत्। इडोपहूता वसुभिः सजोषा यज्ञं नो देवीरमृतेषु धत्त ॥ त्वष्टां वीरं देवकामं जजान त्वष्टुर्र्या जायत आशुरश्वः ()। 58

TS 5.1.11.3 - Padam

सुहिरण्ये इति सु – हिरण्ये । सुशिल्पे इति सु–शिल्पे । ऋतस्य । ॥ योनौ । इह । साद्यामि ॥ प्रथमा । वाम् । सर्थिनेति स – रथिना । सुवर्णेति सु – वर्णा । देवौ । पश्यन्तौ । भुवनानि । विश्वा ॥ अपिप्रयम् । चोदना । वाम् । मिमाना । होतारा । ज्योतिः । प्रदिशेति प्र – दिशा । दिशन्ता ॥ आदित्यैः । नः । भारती । वष्टु । यज्ञम् । सरस्वती । सह । रुद्रैः । नः । आवीत् ॥ इडा । उपहृतेत्युप–हृता । वसुभिरिति वसु – भिः । सजोषा इति स – जोषाः । यज्ञम् । नः । देवौः । अमृतेषु । धत्त ॥ त्वष्टा । वीरम् । देवकाममिति देव–कामम् । जजान । त्वष्टुः । अर्वा । जायते । आशुः । अश्वः ॥ 58 (50)

TS 5.1.11.4

त्वष्टेदं विश्वं भुवनं जजान बहोः कर्तारमिह यक्षि होतः ॥
अश्वो घृतेन त्मन्या समक्त उप देवा ए ऋतु द्वाः पाथ एतु ।
वनस्पति – र्देवलोकं प्रजानन्निगिना ह्व्या स्वदितानि वक्षत् ॥

प्रजापतेस्तपसा वावृधानः सद्यो जातो दिधिषे यज्ञमग्ने । । । । । । स्वाहाकृतेन हविषा पुरोगा याहि साद्ध्या हविरदन्तु देवाः ॥ 59

TS 5.1.11.4 - Padam

त्वष्टा । इदम् । विश्वम् । भुवनम् । जजान । बहोः । कर्तारम् । इह । यक्षि । होतः ॥ अश्वः । घृतेन । त्मन्या । समक्त इति सं – अक्तः । उपेति । देवान् । ऋतुश इत्यृतु – शः । पार्थः । एतु ॥ वनस्पतिः । देवलोकमिति देव – लोकम् । प्रजानन्निति प्र–जानन्न् । अग्निना । हव्या । स्वदितानि । वक्षत् ॥ प्रजापतेरिति प्रजा – पतेः । तपसा । वावृधानः । सद्यः । जातः । दधिषे । यज्ञम् । अग्ने ॥ ्। । । । । । । स्वाहाकृतेनेति स्वाहा – कृतेन । हिवषा । पुरोगा इति पुरः – गाः । याहि । साद्ध्या । हविः । अदन्तु । देवाः ॥ 59 (42) (अग्निष्ट्वा – वा – मश्चो – द्विचत्वारि*्*शच्च) (A11)

 Prasna Korvai with starting Padams of 1 to 11 Anuvaakams :

 (सावित्राणि – व्यृद्ध – मुत्क्राम – देवस्य खनति – क्रूरं – वारुणः

 – सप्तिम – रेकविंश्रात्या – षड्भि – र्न ह स्म – समिद्धो

 – अञ्ज – न्नेकादश)

 Korvai with starting Padams of 1, 11, 21 Series of Panchaatis :

 (सावित्रा – ण्युत्क्राम – क्रूरं – वारुणः – प्शवः स्यु –

 ।
 ।

 र ह स्म – नवपञ्चाशत्)

First and Last Padam of First Prasnam of 5th Kandam (सावित्राणि – हविरदन्तु देवाः)

> । ॥ हरिः ओं ॥

॥ कृष्ण यजुर्वेदीय तैत्तिरीय संहितायां पद पाठे पञ्चमकाण्डे

प्रथमः प्रश्नः समाप्तः ॥

Details of Panchati and Padam for Kandam 5, Prasanam 1 (TS 5.1)

	Panchati	Padams
Anuvakam 1	4	227
Anuvakam 2	6	317
Anuvakam 3	5	263
Anuvakam 4	5	277
Anuvakam 5	10	492
Anuvakam 6	4	221
Anuvakam 7	4	206
Anuvakam 8	6	328
Anuvakam 9	6	284
Anuvakam 10	5	274
Anuvakam 11	4	192
Total →	59	3081

Notes:

- 1. Please refer to the book "TS Kandam 1" and "TS 1.1 pada paadam with Vaakyam" for notes and conventions used in this Compilation.
- 2. Please download our vedic compilations from our web site www.vedavms.in